

weggevallen, werd er voorzitter van; leden werden drie hoofdamttenaren, voorts een van de leden van de raad van beheer van het *Unilever*-concern, mr. J. L. Polak, en het liberale oud-lid van de Tweede Kamer, mr. G. A. Boon, die, zoals wij al in deel 3 verhaalden, tijdens de Meidagen uit Hellevoetsluis naar Engeland had kunnen oversteken; hij vertrok evenwel spoedig via Portugal naar Canada.

Op de werkzaamheden die uit de besluiten A 1 en A 6 voortgevloeid zijn, komen wij in hoofdstuk 6 terug – hier willen wij ons beperken tot twee opmerkingen.

De eerste is dat in mei en juni '40 geenszins vaststond dat A 6 in de neutrale staten erkend zou worden: de Nederlandse regering kon het een in Zwitserland gevestigde Nederlandse zakenman wel verbieden, handel te drijven met Duitsland of met een Duitse firma in Zwitserland behoudens verlof van de Corvo-Londen (een verlof dat niet verleend zou worden), maar zij kon aan dat verbod alleen kracht bijzetten indien de Zwitserse overheid bereid was te erkennen dat die in Zwitserland gevestigde Nederlander onder A 6 viel, en dienovereenkomstig te handelen. Krachtens de ontwerp-wet rechtsverkeer in oorlogstijd had men overtreders willen straffen, maar die strafbepalingen waren uit A 6 geschrapt, vermoedelijk omdat de regering toen nog het standpunt huldigde (zij heeft dat later verlaten) dat, aldus mr. W. G. Belinfante, een van de twee adjudant-secretarissen van de Corvo-Londen, 'het staatsnoodrecht niet toeliet, straffen op te leggen bij een koninklijk besluit.'¹ De regering zou overigens in een land als Zwitserland die straffen niet hebben kunnen executeren – desniettemin had, meent Belinfante, van handhaving der strafbepalingen een zeker afschrikwekkend effect kunnen uitgaan.

Onze tweede opmerking is dat het in mei en juni '40 twijfelachtig was, niet alleen of A 6 maar ook of A 1 in den vreemde erkend zou worden. Wat de Verenigde Staten betrof, behoefde de regering in zoverre niet bevreesd te zijn dat daar (wij wezen er al op) op 10 mei alle Nederlandse tegoeden 'bevroren' waren, maar in Zwitserland bijvoorbeeld was van zodanige 'bevroering' geen sprake. Afgezien daarvan: het goud van de Nederlandse Bank was dan wel ontoegankelijk gemaakt voor Duitsland, maar het was voorlopig goeddeels óók ontoegankelijk voor de Nederlandse regering.

Op de inkomsten en uitgaven der regering komen wij in hoofdstuk 6 terug. Hier volstaan wij met op te merken dat door haar in de eerste anderhalve maand (15 mei–30 juni '40) f 4 mln uitgegeven en f 1,7 mln ontvangen

¹ W. G. Belinfante in *Nederlands recht in oorlogstijd, in Engeland ontstaan en toegepast* (1945), p. 57.